

УДК 378.1

Урдзік С.М., Козлов С.В. м.Харків, Україна

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Основними характеристичними рисами навчального процесу у дистанційному навчанні є:

- гнучкість;
- адаптивність;
- модульність;
- економічна ефективність;
- орієнтація на здобувача;
- опора на передові комунікаційні та інформаційні технології.

Так, гнучкість системи дистанційного навчання (ДН) полягає в тому, що здобувачі в цій системі в основному не відвідують регулярних занять у вигляді лекцій і семінарів, а навчаються у зручній для себе час у зручному місці, що принципово важливо для тих, хто не може або не хоче змінювати свій звичний спосіб життя чи службовий статус. Адаптивність системи дистанційного навчання забезпечує кожному користувачеві вибір, створення та реалізацію індивідуальної траєкторії здобуття освіти або набуття навичок та умінь.

В основу програм дистанційного навчання покладено модульний принцип. Кожен окремий курс програми створює

цілісне уявлення про певну предметну область. Це дозволяє з набору будь-якої кількості незалежних курсів-модулів формувати навчальну програму, що відповідає індивідуальним та груповим потребам.

Відносно низька собівартість дистанційного навчання досягається за рахунок використання концентрованого уявлення та уніфікації змісту, орієнтованості технологій дистанційного навчання на велику кількість учнів, а також за рахунок більш ефективного використання існуючих навчальних платформ та технічних засобів.

Орієнтація на споживача є одним із найважливіших факторів успіху розвитку дистанційної освіти, оскільки з різних причин не всі люди можуть регулярно відвідувати навчальні заклади у стаціонарі. Таким чином застосування дистанційного навчання розширює доступ до якісної освіти.

Опора на передові комунікаційні технології є найважливішою характеристикою системи дистанційного навчання. Жодна національна система дистанційного навчання не може розвиватися ізольовано, у відриві від світового науково-освітнього простору. Тому в ідеології системи дистанційного навчання особливе місце посідає міжнародне співробітництво.

Необхідно відзначити, що планування навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання безпосередньо пов'язане із розробкою навчальних курсів. Базова структура курсів дистанційного навчання та контексти їх

використання визначаються розробленими програмами підготовки. Створення базової структури курсів дистанційного навчання передбачає використання модульного принципу побудови. Рекомендується для вирішення цього завдання використовувати єдину, формальну методика, що дозволяє суттєво знизити трудовитрати на реалізацію базових варіантів курсів та їх подальше контекстне наповнення.

На основі базового курсу дистанційного навчання виконується розробка контекстного змісту курсу, що визначається цілями та завданнями навчання, а також рівнем підготовки учнів. Більш детальна структура курсу дозволяє уточнити регламенти навчання для різних контекстів курсу та категорій учнів.

Етап реалізації курсів дистанційного навчання передбачає існування ітераційних циклів, пов'язаних із забезпеченням адекватності змісту курсу конкретної ситуації навчального процесу. Це означає, що курс дистанційного навчання як варіант інформаційної системи має власний життєвий цикл і вимагає супроводу.

У побудові процесу з використанням технології дистанційного навчання можна виділити п'ять етапів (рисунок 1). Елементи технології дистанційного навчання можна використовувати разом із традиційними формами навчання. У цьому випадку важливим є визначення розділів освітньої програми (програми підготовки), які можуть бути реалізовані в дистанційній формі з досягненням необхідної якості навчання.

Рис. 1 – Побудова навчального процесу з використанням технології дистанційного навчання

Проблема надійності оцінки знань та навичок у системі дистанційного навчання є однією з найважливіших і складних. У зв'язку з цим як розділи навчання, що реалізуються в дистанційній формі, виділяються розділи, для яких найбільш просто реалізуються процедури оцінювання. Природно, що при розв'язанні цієї задачі мають бути враховані цілі та завдання навчання, вимоги до якості підготовки, тимчасові обмеження та характеристики контингенту здобувачів освіти.

Література:

1. Ляхоцька Л.Л. (ред.) Відкрита та дистанційна освіта: від теорії до практики. Зб. матер. III Всеукр. Електронної наук.-практ. конф.; 27 вересня 2018 р. [ред. кол.: Л. Л. Ляхоцька (голов, ред.), С. П. Касьян, С.В.Антощук, Т.І. Сябрук]. К.: Ун-т Менеджмент освіти НАПН України, 2018. 166 с.
2. Лаптев С.М., Сідак В.С., Денисенко М.П. (ред.) Освіта: соціальні аспекти в контексті економічного розвитку України. К.: Університет економіки та права «КРОК» 2014. 410 с.